

**129. Hosszúhetény, Dömös oldal (Csókakő utca 3.)
(KÖH 78771)****(Baranya megye) B**

2011. november 2-án a tulajdonos értesítette a múzeumot, hogy földmunka közben cserepeket találtak. Másnap helyszíni szemlét tartottam.

A terület a település főutcájától É-ra, a Bakonya nevű K–Ny irányú hegy D-i lábánál található. A helyiek a területet Dömös oldalként ismerik. A hegy D-i lejtője meglehetősen meredek, a hegylábon pincesor húzódik, a lankás rész szőlőművelés alatt áll. A hegy előtti lapos rész füvel borított rét. A hegy Ny-i végében É–D irányú patak folyik keresztül a településen.

A pince előtt 0,9–1,00 m mély vízvezetékárkot ástak 12,50 m hosszan, É–D irányban, az árok D-i része kissé Ny-ra kanyarodik. Az árok átvágott két régészeti objektumot: egymás mellett két lapos gödröt. Mindkét gödör oldalát néhány cm vastag mészréteg fedi, betöltésük kevert meszes humuszos föld. Az objektumok a mai felszíntől 0,50 m mélységben jelentkeztek. Az árok pince előtti szakaszán a betöltésből relatíve nagyszámú bronzkori kerámia került elő, itt objektumot nem lehetett azonosítani. A pince K-i helyiségében feltörték a betonpadlózatot, alatta felszínegyengetést végeztek. Itt szintén került elő néhány bronzkori kerámiadarab. A tulajdonos elmondása szerint a pincétől É-ra és Ny-ra elterülő szőlő területén földmunka közben nem találtak leleteket, de a környékről korábban már kerültek elő leletek.

A hegy DNy-i lábánál elterülő bronzkori telep valószínűleg benyúlik a lakott településrészre is, a patak és a meredek hegyoldal közötti terület megtelepedésre ideális lehetett.

TÓTH ISTVÁN ZSOLT

**130. Hőgyész, Bozótos
(KÖH 90995)****(Tolna megye) B**

A Wosinsky Mór Múzeum régészeti gyűjteménye 2011 kora tavaszán egy különös formájú késő bronzkori régészeti lelettel gazdagodott. Újdonsága miatt azonban sokáig még megnevezni sem volt egyszerű a tárgyat, ezért később – formájára és használati módjára utalva – áldozati állványnak neveztük el.

A tárgy Regölytől D-re, a Kapos túlsó oldalán lévő szántók és az erdős dombláb találkozásánál egy vízmásából került elő. Ezen a területen Regöly és Szárazd között a Kapos jelenti a faluhatárt. A folyópart menti keskeny szántó és a dombok lába között futó földes úton túl azonban az erdős hegyoldal közigazgatásilag már Hőgyészhez tartozik, így a lelőhely pontos megnevezése Bozótos, ami igen sokatmondó lehet a korábbi, közelebbről ismeretlen lelőhelyű kincsleletek értékelésekor. Most a közigazgatási határok helyett fontosabbnak tartjuk a történeti-földrajzi körülmények miatt a Kapos menti leletekkel való szoros összefüggés és a múzeumba kerülés tényleges helye folytán Regöly nevét hangsúlyozni.

Az áldozati állványt több, különböző módon készített bronz alkatrészből szerelték össze. Alapja a hosszú, öntött, majd kalapálással tovább alakított túszerű szár volt, amelynek végére lefelé fordított csészeszerű, 4 lyukkal áttört elemet és egy díszes, mákgubóhoz hasonló öntött gömböt illesztettek. A lyukakkal

áttört lemezőntvény széléről 6 egyenletesen elosztott, 9 kalapálással formált láncszemből álló csüngősort lógattak, végükön 1-1 füzfalevél alakú csüngővel. Az egyik legfelső láncszembe egy plusz karikával egy lemeztestű, hegyes, horgos végű akasztókampót illesztettek. A bronztárgy teljes hossza: 85,8 cm, előkerülésekor a gömbös fejen és környékén több helyen jelentős mennyiségű vasrozsdá borította.

A tárgy feldolgozásában részt vesz Fekete Mária, a lelet restaurálása T. Bruder Katalin önzetlen segítségének köszönhető.

SZABÓ GÉZA

**131. Hőgyész, Teveli-szántók
(KÖH 77999)****(Tolna megye) Kö**

Helybeli adatközlő segítségével 2011. április 13-án a község D-i szélétől mintegy 2,5 km-re, a Donát-patak Ny-i felén, a Teveli-szántók D-i sarkában, az erdő és a szántóföld találkozásánál, az erdő szélén, kb. 15 m hosszan több, csaknem ép középkori téglatorodékat, körülötte néhány m²-es területen pedig meszes habarcsitorodékat figyeltem meg. A törmelékes hely K-i széle a szántóföldre is áthúzódik. A templomtól K-re kb. 30–35 m hosszan, néhány m szélességben embercsontok hevertek a szántásban, egyiken patinanyomot figyeltem meg. A faluhely a templomtól KDK-re helyezkedik el, a lelőhely a dűlőnevek alapján Csefővel azonos.

K. NÉMETH ANDRÁS

**132. Igal, Pille-réti-dűlő
(KÖH 59363)****(Somogy megye) Kö**

A Rozbéli-vízfolyás Ny-i oldalán, a 2008-as terepbejárásomnál talált római lelőhelytől D-re, 2011. március 15-én, kb. 1 km-re bejártam a Németh Péter Gergely és Honti Szilvia által ugyanabban az évben azonosított középkori faluhelyet. A poros szántás patakparti részén hatalmas szürke foltként jelentkezett az intenzív lelőhely. Templomra utaló markáns nyomot nem találtam, ellenben a domb magasabb részén, közel a dombtetőn futó dűlőúthoz, viszonylag nagy területen sok apró, pelyvás téglatorodékat találtam, kötőanyag és embercsont nélkül. Németh Péter Gergely és Honti Szilvia értesülése szerint a templom a faluhelytől D-re feküdt, de ezt a rész én sem jártam be.

K. NÉMETH ANDRÁS

**Iharos, Temető
(KÖH 73253)****(Somogy megye)**

A lelőhelyen 2011–2014-ben végzett kutatásokat összefoglalóan lásd a 2014. év jelentései között.